

SLOBODA VJERE U PRAVNOM SISTEMU U BiH

1. USTAV BIH

Član II

Ljudska prava i osnovne slobode

1. Ljudska prava

Bosna i Hercegovina i oba entiteta će osigurati najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda. U tu svrhu postoji Komisija za ljudska prava za Bosnu i Hercegovinu, kao što je predviđeno u Aneksu 6 Opšteg okvirnog sporazuma.

2. Međunarodni standardi

Prava i slobode predviđeni u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima se direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini. Ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima.

3. Katalog prava

Sva lica na teritoriji Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i slobode iz stava 2. ovog člana, što uključuje:

...

g) Slobodu misli, savjesti i vjere.

...

4. Nediskriminacija

Uživanje prava i sloboda, predviđenih u ovom članu ili u međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I ovog Ustava, osigurano je svim licima u Bosni i Hercegovini bez diskriminacije po bilo kojem osnovu kao što je spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko i drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost sa nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.

2. EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIMA

Član 9.

1. Svako ima pravo na slobodu misli, savjesti i vjere; ovo pravo uključuje slobodu promjene vjere ili uvjerenja i slobodu čovjeka da, bilo sam ili zajedno s drugima, javno ili privatno, ispoljava vjeru ili uvjerenje molitvom, propovijedi, običajima i obredom.
2. Sloboda ispovijedanja vjere ili ubijeđenja može biti podvrgnuta samo onim ograničenjima koja su propisana zakonom i neophodna u demokratskom društvu u interesu javne bezbjednosti, radi zaštite javnog reda, zdravlja ili morala, ili radi zaštite prava i sloboda drugih.

Član 14.

Uživanje prava i sloboda predviđenih u ovoj Konvenciji obezbijeduje se bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, veza s nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status.

3. ZAKON O ZABRANI DISKRIMINACIJE

Član 2. (Diskriminacija)

(1) Diskriminacijom, u smislu ovog zakona, smatraće se svako različito postupanje, uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i pola, polnog izražavanja ili orijentacije, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi prava i sloboda u svim oblastima javnog života.

(2) Zabrana diskriminacije primjenjuje se na sve javne organe kao i na sva fizička ili pravna lica, kako u javnom tako i u privatnom sektoru, u svim oblastima, a naročito: zaposlenja, članstva u profesionalnim organizacijama, obrazovanja, obuke, stanovanja, zdravstva, socijalne zaštite, dobara i usluga namijenjenih javnosti i javnim mjestima, te obavljanja privrednih aktivnosti i javnih usluga.

4. ZAKON O SLOBODI VJERE I PRAVNOM POLOŽAJU CRKAVA I VJERSKIH ZAJEDNICA U BIH

Član 2.

1. Diskriminacija, zasnovana na vjeri ili uvjerenju, označava svako isključivanje, ograničavanje, davanje prednosti, izostavljanje ili svako drugo razlikovanje koje je zasnovano na religiji ili uvjerenju, a koje ima cilj ili se njime može postići - direktno ili indirektno, namjerno ili nenamjerno - ukidanje ili umanjivanje priznanja, jednakog uživanja i ostvarivanja ljudskih prava i osnovnih sloboda u građanskim, političkim, ekonomskim, socijalnim i kulturnim stvarima.

Član 4.

1. Svako ima pravo na slobodu vjere i uvjerenja, uključujući slobodu javnog ispovijedanja, odnosno neispovijedanja vjere. Isto tako, svako ima pravo prihvatiti ili promijeniti vjeru, kao i slobodu - bilo sam ili u zajednici s drugima, javno ili privatno - da na bilo koji način očituje svoja vjerska osjećanja i uvjerenja obavljanjem obreda, izvršavanjem i pridržavanjem vjerskih propisa, držanjem do običaja i drugih vjerskih aktivnosti. Svako ima pravo na vjersku pouku, koju će vršiti samo osobe koje na tu službu imenuje službeno tijelo ili predstavnik njegove crkve ili vjerske zajednice, kako u vjerskim ustanovama tako u javnim i privatnim predškolskim ustanovama i osnovnim školama i višim nivoima obrazovanja što će se regulirati posebnim propisima.

PODZAKONSKI AKTI

A) UPUTSTVO O PRIMJENI ZAKONA O SLOBODI VJERE

2. Diskriminacija na temelju vjere ili uvjerenju

1. Nijedna odredba Zakona ne može se primjenjivati u smislu ograničavanja ili diskriminiranja ili privilegije zbog vjerskih uvjerenja, pripadnosti crkvi, vjerskoj zajednici, kao ni zbog učestvovanja u vjerskim obredima i prakticiranju svih zajamčenih vjerskih sloboda i prava.

B) PRAVILNIK O USPOSTAVI JEDINSTVENOG REGISTRA ZA UPIS CRKAVA I VJERSKIH ZAJEDNICA

5. DEKLARACIJA UJEDINJENIH NACIJA O UKIDANJU SVIH OBLIKA NETOLERANCIJE I DISKRIMINACIJE ZASNOVANE NA VJEROISPOVESTI ILI VJERSKOM UVJERENJU

(Proglašena Rezolucijom 36/55, Generalne skupštine Ujedinjenih nacija, 25. novembra 1981.)

Član 3.

Diskriminacija između ljudskih bića na osnovu vjeroispovesti ili vjerskog uvjerenja čini sramotu za ljudsko dostojanstvo i odricanje od principa Povelje Ujedinjenih nacija, i mora biti osuđeno kao kršenje ljudskih prava i osnovnih sloboda proglašених Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima i prikazanih detaljno u Međunarodnim paktovima o ljudskim pravima, i kao prepreka prijateljskim i mirnim odnosima među državama.

Član 4.

1. Sve države moraju preduzeti efektivne mere da spriječe i ukinu diskriminaciju na osnovu vjeroispovesti ili vjerskog uvjerenja u priznavanju, ostvarivanju i uživanju ljudskih prava i osnovnih sloboda i svim oblastima građanskog, ekonomskog, političkog, društvenog i kulturnog života.
2. Sve države moraju uložiti sve napore da gdje je potrebno donesu ili opozovu zakone neophodne da zabrane takvu diskriminaciju, i da preduzmu sve prikladne mere da se bore protiv netolerancije na osnovu vjeroispovesti ili drugih vjerskih uvjerenja u ovom smislu.

**PRAKTIČAN PRIMJER BORBE PROTIV
DISKRIMINACIJE I NASILJA BAZIRAN NA RELIGIJI
ILI UVJERENJU**

**MONITORING NAPADA NA VJERSKE OBJEKTE I
DRUGA MJESTA OD ZNAČAJA ZA VJERSKE
ZAJEDNICE I CRKVE U BIH**

-ZAŠTITA SVETIH MJESTA-

OSNOVNI CILJ: OBEZBIJEDITI BOLJU ZAŠTITU VJERSKIH OBJEKATA

PRATEĆI CILJEVI:

- USPOSTAVITI REGISTAR NAPADA NA VJERSKE OBJEKTE
- IZVRŠITI ANALIZU PRIKUPLJENIH PODATAKA U SMISLU VRSTE I NAČINA NAPADA, MOTIVACIJE, DA LI JE POČINILAC IDENTIFIKOVAN I KAŽNJEN, KAKVE SU KAZNE, PROFIL POČINILACA I DR.

PRIJAVA NAPADA

PRIJAVA NAPADA SADRŽI:

- PODACI O PODNOCIOCU PRIJAVE
- PODACI O VJERSKOM OBJEKTU
- VRIJEME I DATUM NAPADA
- KRATAK OPIS NAPADA
- DA LI JE NAPAD PRIJAVLJEN POLICIJI
- NAPOMENA O TAJNOSTI PODATAKA

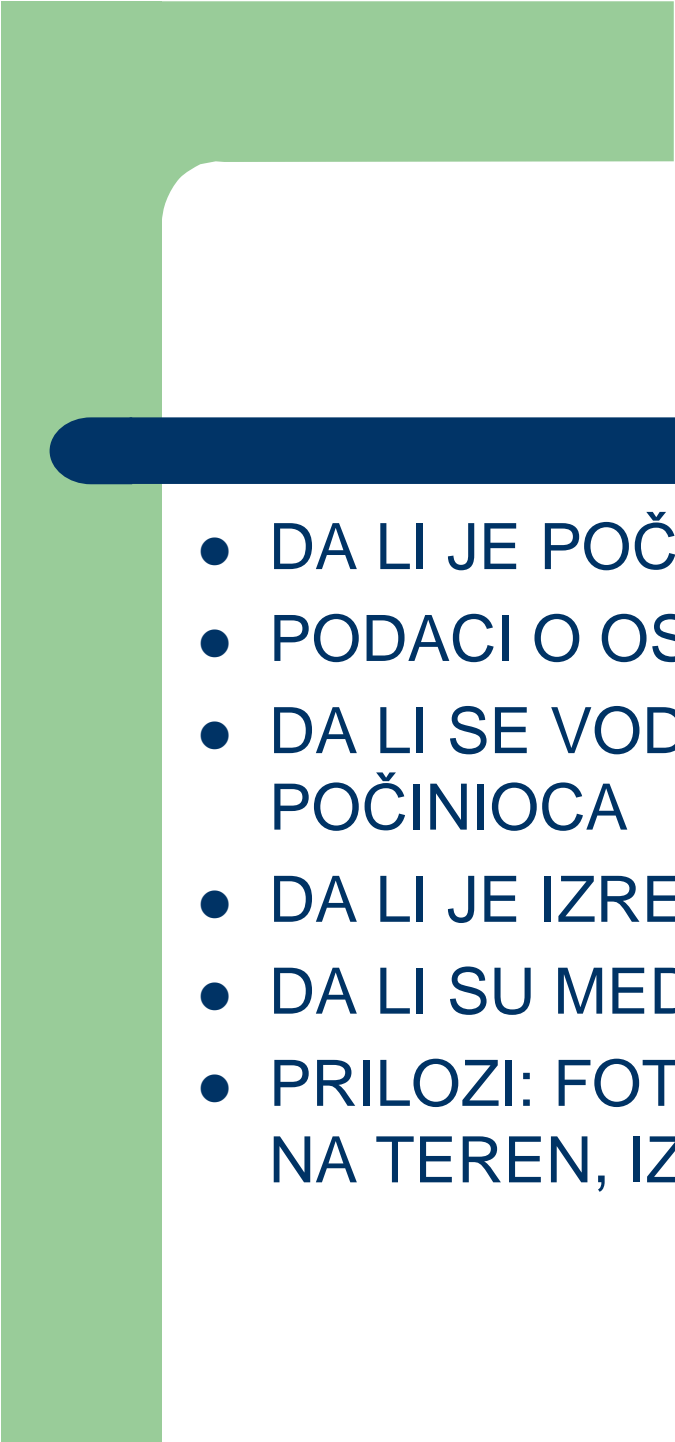

ODGOVOR NA NAPAD

NAJBOLJI NAČIN ODGOVORA NA NAPAD JE DA PREDSTAVNICI VJERSKIH ZAJEDNICA I ORGANA VLASTI U LOKALNOJ ZAJEDNICI POSJETE MJESTO NAPADA I PRED MEDIJIMA OSUDE NAPAD I POZOVU NA TOLERANCIJU.

CENTRALNI REGISTAR NAPADA (CRN)

CRN SADRŽI SLIJEDEĆE PODATKE:

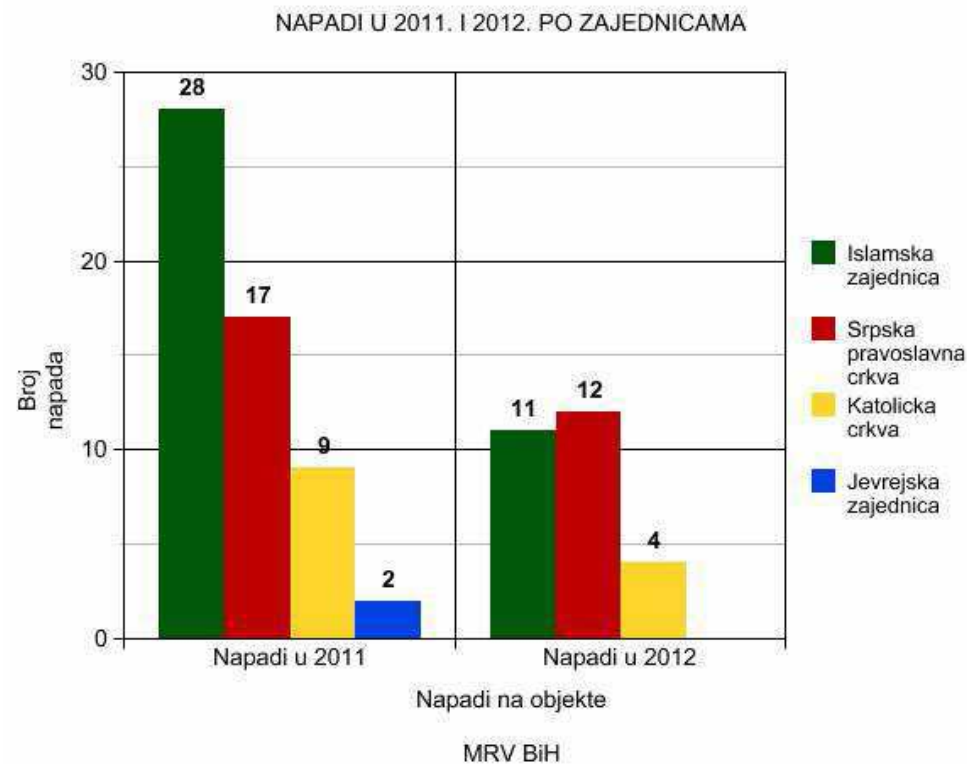
- SVI PODACI IZ PRIJAVE NAPADA
- NA KOJI NAČIN JE PRIMLJENA PRIJAVA
- DA LI JE NAPAD OSUĐEN OD STRANE PREDSTAVNIKA VJERSKIH ZAJEDNICA I ORGANA VLASTI I NA KOJI NAČIN

-
-
- DA LI JE POČINILAC IDENTIFIKOVAN
 - PODACI O OSUMNJIČENOJ OSOBI
 - DA LI SE VODI PRAVNI POSTUPAK PROTIV POČINIOCA
 - DA LI JE IZREČENA KAZNA I KOLIKA JE
 - DA LI SU MEDIJI PRATILI NAPAD
 - PRILOZI: FOTOGRAFIJE O NAPADU I IZLASKU NA TEREN, IZJAVE O OSUDI, DR.

Godišnji izvještaji

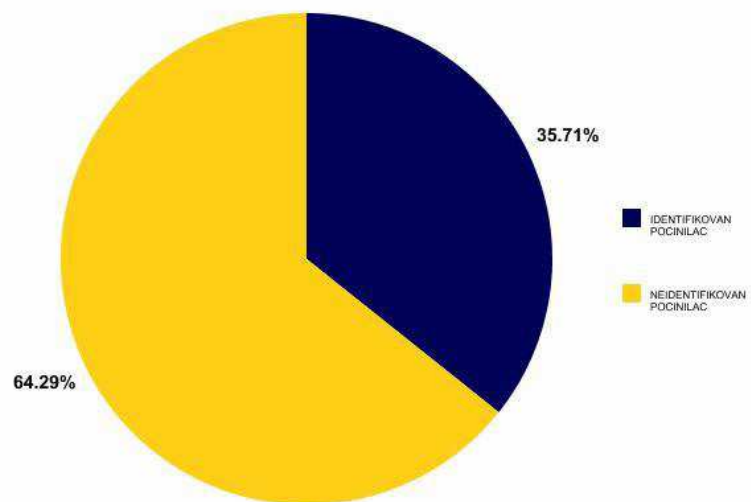
PRIKUPLJENI PODACI I DOKUMENTACIJA
ĆE SE KORISTITI ZA ANALIZE U SMISLU U
KOJIM REGIJAMA IMA NAJVIŠE NAPADA,
KOJI SU MOTIVI NAPADA, KOJI JE
PROCENAT IDENTIFIKOVANIH
POČINILACA, PROFILI POČINILACA I DR.

2011 ukupno prijavljenih napada 56
2012 ukupno prijavljenih napada 27

2011

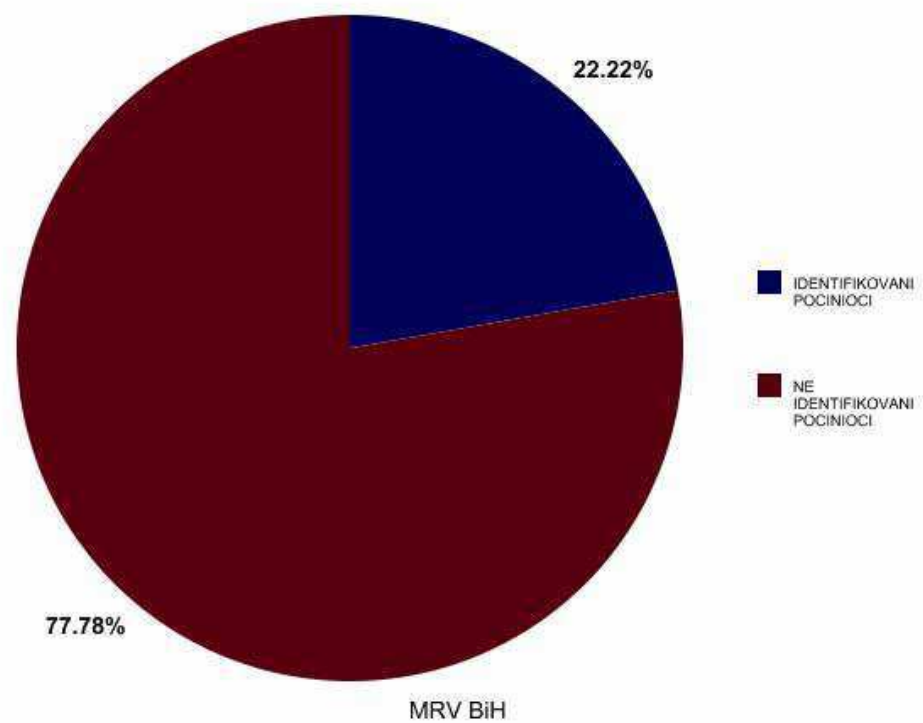
IDENTIFIKACIJA POCINILACA U PROCENTIMA

Medjureligijsko vijece u BiH (januar/sijecanj 2012)

2012

IDENTIFIKACIJA POCINILACA U PROCENTIMA

PREPORUKE

- **POOŠTRITI SANKCIJE PROTIV POČINILACA NAPADA**
- **POJEDNOSTAVITI PROCEDURU PRIJAVE KRIVIČNIH DJELA**
- **OHRABRIVATI I PODSTICATI JAVNE OSUDE NAPADA NA VJERSKE OBJEKTE**
- **POSTAVLJANJE VIDEO-NADZORA NAD VJERSKIM OBJEKTIMA KOJI SU VIŠE PUTA BILI PREDMET NAPADA**
- **PODRŽAVAMO PRIJEDLOG MISIJE OSCE-A U SARAJEVU ZA USPOŠTAVU MEHANIZMA PRIKUPLJANJA PODATAKA O KRIVIČNIM DJELIMA POČINJENIM IZ MRŽNJE**

Pored osnovnih ciljeva primjetili smo i druge prednosti ovog projekta

- podizanje svijesti o potrebi javnog oglašavanja
- podizanje svijesti o potrebi zajedničkog djelovanja
- pritisak na policiju i druge nadležne organe
- podstičemo međureligijski dijalog u lokalnim sredinama

PARTNERI U PROJEKTU SU :

Ambasada SAD u Sarajevu,
One World in Dialogue (EVID),
Search for Common Ground (SfCg),
Religions for Peace (RfP) and
European Council of Religious Leaders
(ECRL)
OSCE

**Za više informacija možete posjetiti našu
web stranicu:**

www.mrv.ba